

ТЕМА 9. РЕЧОВИНИ ВТОРИННОГО (СПЕЦІАЛІЗОВАНОГО) ОБМІНУ

Дата _____

Допуск _____

Робота 20. Визначення загальної кислотності.

(див. Робота 1, ст. 119 Малого практикуму).

Мета роботи: визначити загальну кислотність.**Об'єкти дослідження:** свіжі плоди, сік.**Матеріали та обладнання:** пісок, порцелянова ступка, терези, водяна лазня, колби, бюретки.**Реактиви:** 0,1 н розчин луку відомого титру; індикатор – 1% спиртовий розчин фенолфталеїну.**Допуск**

1. Дайте визначення наступним термінам:

Кислотність – _____

Леткі органічні кислоти – _____

Нелеткі органічні кислоти – _____

Органічні кислоти – _____

Речовини вторинного (спеціалізованого) обміну – _____

2. Наведіть класифікацію речовин вторинного обміну:

3. Назвіть, дайте визначення та наведіть приклади груп органічних кислот залежно від кількості карбоксильних груп:

1) _____

2) _____

3) _____

4. На чому базується метод визначення загальної кислотності?

_____
_____
_____

---

5. Які органічні кислоти переважають: а) у фруктах, б) у овочах?

а) _____

б) _____

6. Зробіть розрахунки для приготування наступних реактивів:

А) Визначте масу в грамах NaOH, яку необхідно взяти для приготування 500 см³ 0,1 н водного розчину лугу.

В) Визначте масу в грамах фенолфталеїну, яку необхідно взяти для приготування 10 см³ 1% розчину індикатору (фенолфталеїну).

Хід роботи.

I. Накресліть схему досліду:

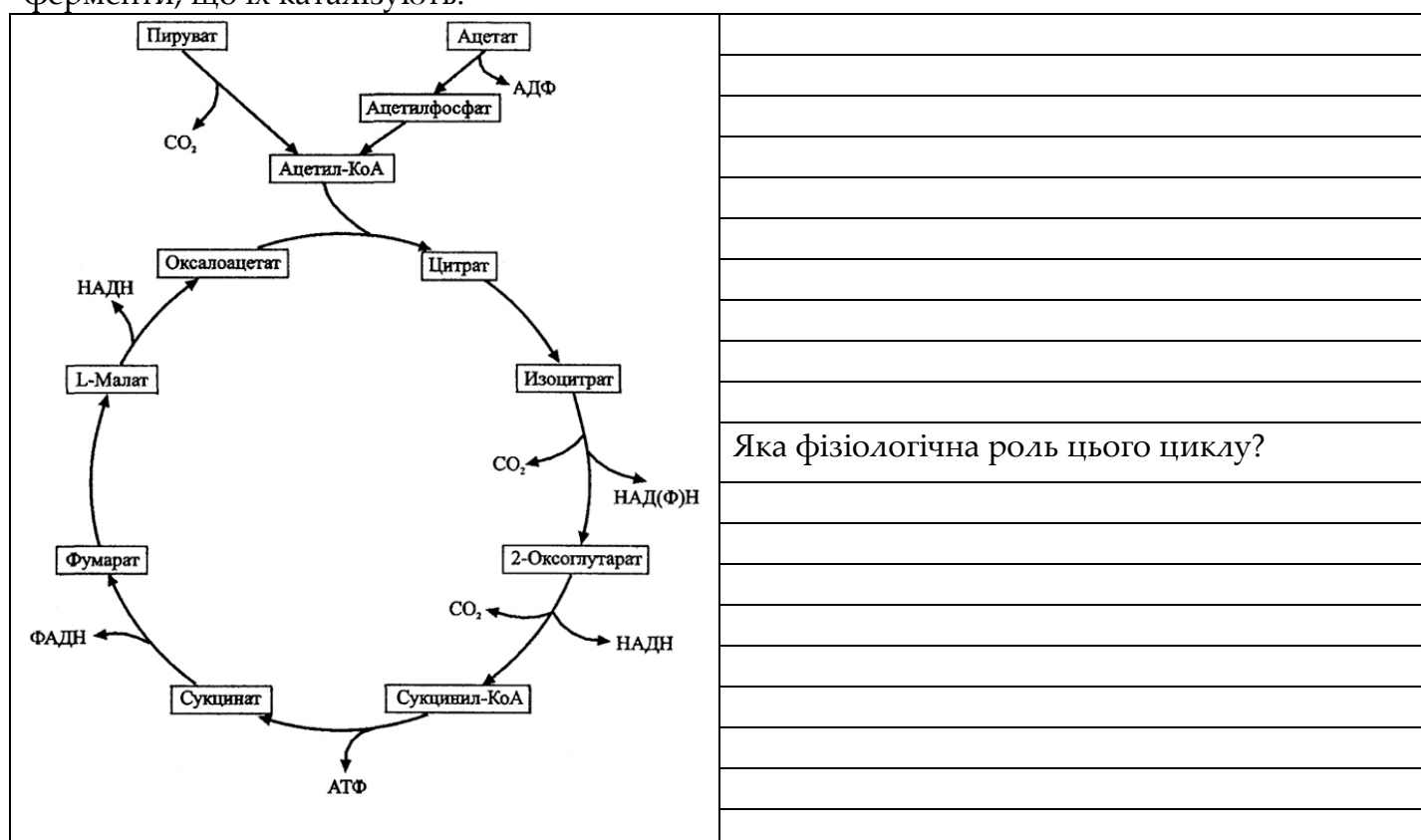
II. Обчисліть вміст органічних кислот (X %) за формулою:

X=

Оцтова			
Глюконова			
Піровиноградна			
Щавлева			
Щавелевооцтова			
Яблучна			

5. Який цикл представлений на малюнку? Пронумеруйте реакції та назвіть відповідні ферменти, що їх каталізують.

Дата _____

Допуск _____

Робота 21. Визначення сумарного вмісту фенольних сполук

(див. Робота 2, ст. 121 Малого практикуму).

Мета роботи: визначити та порівняти вміст фенолів у рослинному матеріалі.**Об'єкти дослідження:** суха вегетативна маса розповсюджених лікарських рослин.**Матеріали та обладнання:** пісок, порцелянова ступка, ваги, водяна лазня, колби, бюретки.**Реактиви:** індигокармін (1 г індигокарміну розчиняють у 50 мл H_2SO_4 і доводять водою до 1 л); 1 н KMnO_4 (фіксанал) чи 3,16 г KMnO_4 розчиняють у 1 л води..**Допуск.**

1. Дайте визначення наступним термінам:

Антохлори – _____

Поліфеноли – _____

Фенольні сполуки – _____

2. На чому заснована класифікація фенольних сполук? Наведіть цю класифікацію.

3. На чому базується метод визначення сумарного вмісту фенольних сполук?

4. Дайте загальну характеристику фенольних сполук.

Хід роботи.

I. Накресліть схему досліду:

II. Обчисліть сумарний вміст фенольних сполук (X %) за формулою:

X=

III. Результати спостережень та розрахунків занесіть у таблицю:

Об'єкт	Наважка, мг	Об'єм KMnO_4 , що пішов на титрування, мл	Вміст фенолів, %
1.			
2.			
3.			

IV. Зробіть наступні висновки:

1. В яких органах рослин синтезуються та накопичуються різні класи фенольних сполук?

---

5. Заповніть таблицю «Загальна характеристика фенольних сполук»

Назва класу, формула/мономери	Синтез (що є попередником)	Функція	Представники, розповсюдження
C6			
C6-C1			
C6-C3			
C6-C1-C6			
C6-C2-C6			
C6-C3-C6			

Таніни			
Лігнін			
Меланіни			

Дата _____

Допуск _____

Робота 22. Вплив рН середовища на зміну забарвлення антоціанів

(див. Робота 4, ст. 125 Малого практикуму).

Мета роботи: дослідити вплив рН середовища на зміну забарвлення антоціанів.

Об'єкти дослідження: капуста червона (*Brassica oleracea var. oleracea L.*).

Матеріали та обладнання: пісок, пробірки, порцелянова ступка, паперовий фільтр, універсальний індикатор. **Реактиви:** 10%-ний розчин HCl; 10%-ний розчин KOH.

Допуск.

1. Дайте визначення:

Антоціани – _____

2. До якого класу фенольних сполук належать антоціани? Наведіть повну класифікацію цього на підкласи:

3. Які компоненти входять до складу антоціанів?

_____

